

Nankin wypowiada wojnę Londynowi i Waszyngtonowi

Układ z Japonią
w sprawie eksterytorialności i koncesyj

Nankin. — Rząd Chiński pólnocnych, zaprzeczając wojnę Stanom Zjednoczonym i Wielkiej Brytanii, Minister propagandy p. Ling Poczeng złożył odpowiednią deklarację przed radą prowadzącą, która przyjęła to oświadczenie gorącymi oklaskami. Przedstawiciele dyplomatyczni państw trójprzymierza byli obecni na tym posiedzeniu.

Równocześnie rządy nankiński i tokijski podpisały układ, na mocy którego Japonia zręka się t. zw. praw eksterytorialności na terytoriach chińskich, jak i kierownictwa administracyjnego w koncesjach międzynarodowych wielkich portów.

Oba rządy zapewniają sobie wzajemną współpracę w dziedzinie politycznej, gospodarczej i wojskowej.

P. Wang-Ching-Wi, premier nankiński, zapewnił w przemówieniu radiowym, iż „Chiny nacjonalistyczne wypowiadają wojnę z własnej woli, bo to jest jedyna okazja do odrodzenia

kraju”. Dotychczas Chińczycy nacjonalistyczni mówili tylko o obronie Azji i odbudowie swego kraju. Obecnie nadszła chwila działania. Chodzi o to, by zachować swe pozycje i iść do zwycięstwa wspólnie z Japonią, Rzeszą i Italią.

KOMENTARZE

ZAGRANICZNE

Berlin. — Komentując decyzję Nankinu, Dr. Schmidt oświadczył na konferencji prasowej, iż „250 milionów ludzi, z nacjonalistycznym i ogromnie ilości surowców powiększają potencjał wojenny państw „osi”.

Rzym. — Zdaniem polityków włoskich — „Chiny nacjonalistyczne powzięły decyzję wypowiedzenia wojny Anglii i Japonii i zdecydowały się na połączenie ze swymi rasowymi braćmi, którzy winni być ich naturalnymi obrońcami”.

Rola dyplomacji U. S. A. przed wojną

— według opinii p. de Brinon

Vichy. — P. de Brinon, Sekretarz Stanu przy p. Premierze, udzielił wywiadu przedstawicielowi DNB, omawiając ogłoszenie Białej Księgi amerykańskiej.

Jako dziennikarz polityczny p. de Brinon miał wiele sposobności do śledzenia rozwoju polityki amerykańskiej w ostatnich latach przed obecną wojną oraz jej wpływu na politykę zagraniczną Francji.

„Pierwszym przesileniem politycznym — dodaje p. Brinon — które wprowadziło wojnę do dziedziny możliwości — było rozwiązanie państwa czechosłowackiego. — Po konferencji monachijskiej stanowisko Anglo-Sasów uległo zmianie. W rządzie brytyjskim przeważała opinia, iż ni Wielka Brytania, ani Francja nie były przygotowane do wojny. Jednakże p. Bullitt, ambasador U.S.A. w Paryżu, nie miał podobnych skrupułów i rozpoczął akcję podniekania wojny.

„Oto to jest w znacznej mierze odpowiedzialność za to, iż w opinii francuskiej — po pewnym uspokojeniu wobec udania się konferencji w Monachium — nastąpiło pobudzenie ducha wojennego, który wybuchł przy pierwszej sposobności — podczas kryzysu polskiego.

„To właśnie p. Bullitt zachęcał p. Lukasiwicza oraz jego rząd do odrzucenia wszelkich ew. propozycji niemieckich co do pokojowego rozwiązania kwestii „korytarza”.

„Mówiąc o sytuacji politycznej p. Bullitt mi powiedział, iż „trzeba wypowiedzieć wojnę Hitlerowi, gdyż nie można się zgodzić na politykę zagraniczną Niemiec nacjonalistyczno-socjalistycznych. „Oto — w jaki sposób p. Bullitt pchał do wojny w Europie” — zakończył p. de Brinon swe wywarczenia.

NICEA. — Ujęto tu jednego ze sprawców „kradzieży biżuterii, wartości 40 milionów fr. Kradzieży tej dokonano w Paryżu, ale „zdołano” usiłowanie sprzedać w Nicei.

NOVE DELHI. — Przedstawiciel p. Roosevelta — p. William Phillips, przybył tu i został natychmiast przyjęty przez króla Indii.

VICHY. — Niektóre gatunki win wina (appellation contrôlée) zostały zdeklarowane i oddane do urzędów aprowizacyjnych dla przydziału ludności za kartkami, jako wina zwykłe.

B. MINISTER WOJNY USA. W BAGDADZIE

Waszyngton. — Były sekretarz stanu do spraw wojennych Stanów Zjednoczonych, generał Patrick Hurley, przybył do Bagdadu, po krótkim pobycie w Moskwie i w Kujbyszewie.

Generałowi amerykańskiemu towarzyszy sztab w uniformach. Celu tej podróży przedstawiciela USA, nie wyjawiało.

Położenie polityczne w Afryce a prasa U. S. A.

Vichy. — Prasa amerykańska w dalszym ciągu omawia ogólnie położenie gospodarcze i polityczne w Afryce Północnej, przy czym niektóre czasopisma do-

chodzą do przekonania, iż „może się okazać koniecznym objęcie przez Amerykanów całkowitej kontroli wojskowej nad całą Afryką”, a np. dziennik „Evening Star” zarzuca de Gaulle, iż zagroża on bezpieczeństwu korpusu ekspedycyjnego USA, w tym kraju.

Natomiast półoficjalne pismo „Washington Post” pragnieby „usunąć wszelkie wpływy faszystowskie z Afryki i zwolnienia reszty więźniów politycznych w Afryce, jak tego żądał p. Roosevelt w swym orędziu z 17 listopada ub. r.”.

Wreszcie „New York Post” tak opisuje położenie ogólne w tym kraju:

„To, co się dzieje w Afryce, jest zupełnie jasnym. Chodzi tu o walkę o władzę, gdzie faszysty otrzymali od nas zwolenie na występowanie. Jednakże podobna rzecz nie mieści się wśród czterech wolności, zawartych w Statucie Atlantyku. Jest godnym ubolewania, iż zasada współpracy z lokalnymi władzami mogła tak daleko doprowadzić.”

PO ZABÓJSTWIE DARLANA

Vichy. — Jak donoszą z Tangeru, powstały tu wątpliwości co do zapewnienia, iż Waszyngton nie wiedział o tożsamości zabójcy Darlana do ostatniej chwili. W kolach, mających stosunki z wywiadem angielskim, krąży pogłoski, iż na skutek porozumienia władz brytyjskich i amerykańskich — nazwisko zabójcy zachowano w tajemnicy dla uniknięcia tego, by „opinia publiczna w USA, nie uważała zamachu jako afrontu względem Ameryki (współpracującej z Darlanem) i jako oznaki zatargu anglo-amerykańskiego”.

Jeśli chodzi o samego zabójcę, to wyjaśniono dodatkowo, iż pracował on dłużej niż w czasie swym ojcem, w jednej z agencji prasowych, a później w znanym dzienniku algerskim.

W kilku wierszach

ANGERS. — Konduktor L. Bellac, kontrolujący pociąg towarowy, został skazany na 5 lat więzienia za okradanie paczek jenieckich.

NOVE DELHI. — Od 90 lat Indie nie miały tak ostrej zimy jak obecna, a ludność zagraża głód w szeregu prowincji.

BERLIN. — Zastrzelono 20 a wzięto do niewoli 10 spadochroniarzy amerykańskich, którzy ostatnio wydawali na tyłach linii obrony „osi”.

LYON. — Trybunał Stanu rozstrzygał sprawę trzech osób, oskarżonych o „zamach na bezpieczeństwo zewnętrzne kraju” przez przechowywanie broni i skazali obydwu mężczyzn na 10 lat ciężkich robót, a kobietę zwolnił.

QUO VADIS?

53

Z komunikatów...

Z. S. R. R....

Berlin. — Walki obronne toczą się na południowym odcinku frontu wschodniego z nieustanną zaciętością. Zniszczono 26 czołgów nieprzyjaciela, garnizon Wielkich Łuk broni się dalej. Na środkowym odcinku frontu zdobyto szturmem 75 obronnych pozycji sowieckich i zniszczono 17 czołgów.

ZACHÓD...

Berlin. — Podczas ataku nurkowców niemieckich na konwój brytyjski, zderzający do Gibraltaru, zatopiono 13 nawodów o łącznej pojemności 124.000 ton oraz storpedowano trzy inne, tak, iż cały konwój został rozbity, a sojusznicy stracili 174.000 ton cennego paliwa, przeznaczonego dla Afryki Północnej. Podczas na lotów na północno-zachodnią Rzeszę — były szkody materialne i straty w ludziach. Zestrzelono 5 bombowców RAF.

Londyn. — Dokonano kilku nalotów na okolicy przemysłowe Niemiec, korzystając z dobrej pogody i widzialności. Stracono 7 maszyn podczas tych operacji.

AFRYKA

Berlin. — W Afryce — nie ważnego do zaznaczenia, poza akcją patroli lądowych i powietrznych. Bombardowano miasto i port Alger oraz Bougie.

Londyn. — Dokonano szeregu

Przydział tłuszczów i sera w Lyonie

Lyon. — Na mocy decyzji prefektury okręgowej przyznano na stępujące porcje tłuszczów i sera w tut. okręgu na styczeń br.:

Tłuszcze: — po 125 gr. masła za znaczki — jeden po 50 gr. i wszystkie znaczki po 10 gr. i 5 gr., oraz 100 gr. innych tłuszczów za dwa znaczki po 50 gr. (nieprzekreślone);

— kategoria specjalna (kartki z nadrukiem US) — po 210 gr. masła za znaczki (nieprzekreślone) 50 gr. oraz za wszystkie znaczki po 25 — 10 — 5 gr. i za znaczki GA wartości 10 gr., oraz po 100 gr. innych tłuszczów za dwa

(nieprzekreślone) znaczki po 50 gr.;

— dodatki dla ciężko pracujących — 200 gr. masła za znaczki F-2 i F-3 oraz 100 gr. innych tłuszczów za znaczki F-1.

Sery: — 100 gr. sera za pięć znaczków po 20 gr. numery od 1-5;

— dla konsumentów z kartkami US — po 220 gr., czyli 160 gr. za 8 znaczków po 20 gr. oraz 60 gr. za trzy znaczki literowe FA — FB — FC (po 20 gr.).

Sprzedż tych porcji tłuszczów i sera — nastąpi w poszczególnych miejscowościach w myśl zleceń władz.

W oczekiwaniu lepszej pogody

VIII armia jest gotowa do dalszej akcji

Vichy. — W Tunizji nie było od szeregu dni ważniejszych operacji wojennych. W północnej części tego kraju, zwłaszcza koło Mateur, broniącego dostępu do Bizerty — toczą się lokalne potyczki, z udziałem nieraz większych sił. Żaden jednak z przeciwników nie uzyskał ostatecznej przewagi w tym okręgu.

W Trypolitanii natomiast atak VIII armii jest dalej uważany za możliwy i bliski, ale widocznie wznowienie operacji zależy tu

od zmiany wyjątkowo złych warunków atmosferycznych. Odpowiednie siły brytyjskie, jak się spodziewano, miały zacząć swa ofensywę w okręgu, leżącym na południe od Misuraty. Niestaly grunt i piaski uniemożliwiają w obecnym stanie większe ruchy oddziałów pancernych i zmotoryzowanych.

W okręgu Fezzanu wojska sojusznice są stale przedmiotem ataków lotnictwa włoskiego, które przybyło na ten front w większej liczbie i wspomaga działania wojsk „osi” i garnizonów koło Murzuku.

NIESANSKI WŚRÓD FRANCUZÓW AFRYKANSKICH

Vichy. — Jak podaje dziennik londyński „News Chronicle” — trzy są przeszkody na drodze ścisłej współpracy sojuszników i ludności francuskiej w Afryce:

1) wybitnie nieprzyjazne stanowisko Afryki Północnej względem formuły demokratycznych.

2) pytanie, komu się należy pierwsze miejsce — wojskowemu czy politycznemu.

3) szeroko rozpowszechniona w niektórych kołach opinia, iż de Gaulle ma być kandydatem Wielkiej Brytanii, a Giraud — Stanów Zjednoczonych — kończy dziennik angielski.

Mobilizacja przemysłowa w Włoszech

Rzym. — P. Virginio Gayda w „Giornale d'Italia”, podkreśla i znaczenie mobilizacji cywilnej, wprowadzając w przedsiębiorstwach przemysłowych i

„Odtąd — mówi p. Gayda — nie będzie już we Włoszech przedsiębiorstw pracujących dla zagranicy lub na niekorzyść ojczyzny, dla produkcji zbytkownej czy przyjemnościowej. Wszystko musi być skierowane na wysiłki wojenne i zaspokojenie niezbędnych potrzeb ludności cywilnej, będących nierz-

dnym warunkiem utrzymania ich stanu fizycznego i duchowego w odpowiednim dla celów wojennych napięciu”.

Mobilizacji cywilnej podlegają wszyscy obywatele obojga płci, nie służący w wojsku, lecz zatrudnieni w przedsiębiorstwach przemysłowych lub związanych z nimi. Obowiązek ten rozciąga się na mężczyzn od 14 do 70 lat, dla kobiet zaś od 14 do 60 lat. Każdy winien pozostać na miejscu pracy, spełniając powierzone sobie zadanie, bez odmowy czy dżęterci.

Zarysy gospodarcze „Wielkiej Azji”

W rocznicę niespodzianki w Pearl Harbour — 7-go grudnia — odbyły się w Japonii wielkie obchody poświęcone „Wielkiej Azji Wschodniej”.

Przeglądając się do wojny po stronie „osi” nie zostało podjętym Japonii wyłączenie zobowiązań jej w stosunku do sojuszników, lecz przekonaniem, że ma do spełnienia specjalne zadanie na Dalekim Wschodzie a mianowicie: zjednoczenie żółtej rasy i eksploatację gospodarczą kontynentu azjatyckiego wspólnymi siłami.

Japończycy, wybitni realciści, nie chcieli czekać końca wojny dla przeprowadzenia swej idei. Utworzone więc Ministerstwo Wielkiej Azji, a kierownictwo tego urzędu poruczone p. Aoki, b. ministrowi Skarbu, dodając mu do pomocy p. Yamamoto, b. radcę do spraw azjatyckich w ministerstwie spraw zagranicznych Japonii. Tym dwu osobistościom powierzono misję „ustalenia podstaw współdziałania kulturalnego, politycznego i gospodarczego ludów Azji Wschodniej”.

Oczywiście, kwestię gospodar

czy przyciągają najbardziej uwagę nowego ministerstwa. Na pierwszy plan wysuwana jest myśl, że Daleki Wschód może być zupełnie niezależny od reszty świata w dziedzinie gospodarczej (wytworzenie wszelkich produktów potrzebnych do życia), a nawet prowadzić korzystny handel z Zachodem.

Politycy japońscy wyszukują najefektywniejsze argumenty o oficjalnych danych statystycznych.

„Wielka Azja”, w tej formie, jak określa ją projekt japoński, obejmowałaby całość terytoriów położonych pomiędzy Indiami a Mandżurią, a okolonnych pasmami wysp Pacyfiku południowego. Jest ona w stanie wyprodukować 225 milionów ton zboża i ryżu, 95 mil. kwintali cukru trzcinowego, 1.500.000 kw. kawy i prawie całkowitą ilość spożywanej w świecie herbaty. Poza tym produkuje 90% światowej konsumpcji jedwabiu, 30 mil. kw. bawełny, 5.500 mil. kw. wełny i 98% juty, kapoku i lnu z Mailli.

(Dokończenie na str. 2-5)

JUTRO:

Z POGRZEBU P. O. LEDÓCHOWSKIEGO

